

OTSUS

18.12.2015 nr 5.1-5/15-055

Koondumisele nr 28/2015 VAKLAK Osühing ning AS Peetri Põld ja Piim loa andmine

1. Koondumine

04.12.2015 esitas VAKLAK Osühingu (edaspidi Vaklak) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt Vaklak ja REMONENT OÜ sõlmisid 30.11.2015 aktsiate ostulepingu, mille järgi Vaklak omandab 100% AS Peetri Põld ja Piim aktsiatest.

Tehingu tulemusena kuulub AS Peetri Põld ja Piim koondumise teate esitanud Vaklak valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 04.12.2015 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Vaklak ning AS Peetri Põld ja Piim.

Vaklak (registrikood 11666819) kuulub Austria äriühingu Custos Vermögensverwaltungs GmbH valitseva mõju alla, mis on omakorda Custos PSG tütarettevõtja. Custos PSG üle omab valitsevat mõju füüsiline isik Wolfgang Leitner.

Vaklakil iseseisev majandustegevus puudub, kuid tema tütarettevõtjad tegelevad peamiselt segapõllumajandusega, st piimakarjakasvatuse ja taimekasvatuse (heintaimed, teravili, raps) ning -müügiga. Tütaräriühinguteks on:

- Osühing Rebruk Farm (100%), mis tegutseb Järvemaal Roosna-Alliku vallas ja mille põhitegevusala on piimakarjakasvatus. Lisategevusala on taimekasvatus heintaimede, teravilja ning rapsi kasvatamine.

- Osühing Aaspere Agro (100%), põhitegevusalaks on teraviljakasvatus.
- Tammsaare OÜ (100%), mille põhitegevusalaks on piimakarjakasvatus.
- Nordwinter Osühing (100%), mis tegeleb põhiliselt teravilja kasvatusega.

Lisaks omab Vaklak kontserni äriühingute kaudu valitsevat mõju Mäe Põllumajandusühistu üle, mille tegevusalaks on põllumajandussaaduste tootmine, kokkuost, töötlemine ja realiseerimine. Samuti omab Vaklak osalust AdaHold OÜ-s, RistiHold OÜ-s, Friestein OÜ-s ja Turvinvesteeringud OÜ-s.

AS Peetri Põld ja Piim (edaspidi PPP; registrikood 10529233) on äriühing, mille põhitegevuseks on piimakarjakasvatus, sh piima tootmine ja müük, loomade müük ning teravilja ja rapsi müük.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2014. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi Juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Konkurentsiametile esitatud koondumise teate kohaselt kattuvad Vaklaki ja PPP tegevused horisontaalselt piimakarjakasvatuse tegevusalal, milleks on toorpiima tootmine ja müük. Samuti kasvatavad ning müüvad mõlemad koondumise osalised teravilja ja rapsi. Piimakarjakasvatusega kaasneb kõrvaltegevusena elusloomade müük, sh müüakse praagitud loomi tapamajadele lihaks ja elusloomi teistele farmidele.

Käesoleva koondumise puhul analüüsitakse konkurentsiolukorda toorpiima tootmise ja müügi, teravilja kasvatamise ja müügi, rapsi kasvatamise ja müügi ning elusloomade (veiste) müügi kaubaturgudel Eestis.

3.2.1 Toorpiima tootmise ja müügi kaubaturg

Vaklaki ja PPP tegevused kattuvad horisontaalselt piimakarjakasvatuse tegevusalal, milleks on toorpiima tootmine ja müük. Statistikaameti avaldatud andmete¹ kohaselt oli 2014. aastal piimatoodang Eestis 805 165 tonni ning keskmine piima kokkuostuhind² 327,98 eurot, seega järeldub, et toorpiima tootmise ja müügi kaubaturu maht oli ligikaudu 264 miljonit eurot. Samal ajaperioodil tootsid ja müüsid Vaklaki kontserni kuuluvad ettevõtjad toorpiima ligikaudu [...] euro eest ja PPP ligikaudu [...] euro eest, millest tulenevalt kujuneb koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [...] %.

Kuivõrd koondumise osaliste ühine turuosa moodustas 2014. aastal ligikaudu [...] %, ei ole Juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

3.2.2 Muud koondumisega seotud kaubaturud

Käesoleva koondumise osalised tegutsevad ühtlasi ka teravilja ja rapsi kasvatamise ja müügi kaubaturgudel ning elusloomade (veiste) müügi kaubaturul. Koondumise osalised hindavad Statistikaameti 2014. aasta andmeid³ aluseks võttes ühiseks arvestuslikuks turuosaks teravilja kasvatamise ja müügi kaubaturul (mille kogumaht 2014. aastal oli 999 670 tonni) [...] % ning rapsi kasvatamise ja müügi kaubaturul (mille kogumaht 2014. aastal oli 166 054 tonni) [...] %.

Kõrvaltegevusena tegutsevad koondumise osalised elusloomade (veiste) müügi kaubaturul ning 2014. aasta Statistikaameti andmeid⁴ kasutades kujuneb nende ühiseks arvestuslikuks turuosaks [...] %.

Eelnevat arvesse võttes, puuduvad käesoleva koondumise puhul Juhendi tähenduses horisontaalselt mõjutatud kaubaturud. Kuna käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude ega geograafilise turu täpne piiritlemine vajalik.

4. Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonKS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Toorpiima tootmise ja müügi kaubaturul on koondumiste osaliste suuremateks konkurentideks AS Trigon Dairy Farming Estonia valitseva mõju all olevad äriühingud

¹ <http://www.stat.ee/34224>

² <http://www.stat.ee/34227>

³ <http://www.stat.ee/34223>

⁴ <http://www.stat.ee/34229>

(AS Väätsa Agro, OÜ Kaiu LT), Osühing ESTONIA, Osühing Vändra, AS Tartu Agro, OÜ Halinga.

Isegi kui arvestada, et Vaklakil on lisaks kontserni äriühingutele osalused ettevõtjates, mis tegelevad samuti piimakarjakasvatusega, ning mille turuosad toorpiima tootmise ja müügi kaubaturul on kokku ligikaudu [...]%, jääb lõplikuks ühiseks turuosaks ligikaudu [...]%. Seega ei ole ka kontserniga seotud äriühinguid arvesse võttes Juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Teravilja ja rapsi kasvatamise kaubaturgudel tegutseb hulgaliselt ettevõtjaid ning turuosad on ühtlaselt jaotunud. Suurimate konkurentidena on koondumise teates ära märgitud OÜ SADALA AGRO, Osühing ESTONIA, Osühing Koplímäe Agro, aktsiaselts Perevara ning HAAGE AGRO OSAÜHING.

Elusloomade (veiste) müügi kaubaturul on koondumise osalised suuremate konkurentidena nimetanud aktsiaseltsi Väätsa Agro, Osühingut Vändra, Osühingut ESTONIA, AS-i Tartu Agro ja OÜ-t Halinga.

Käesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid ning koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba VAKLAK Osühingu ning AS Peetri Põld ja Piim koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 18.12.2015 otsuse nr 5.1-5/15-055 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 21.12.2015